

ಏಕಾಂತವಾಸ

* ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರುವವರೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹೋಗಿ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಸಾರದ ಹೊಸಲು ದಾಟಿಹೋಗಿ ಒಬ್ಬನೇ ಹೊರಗೆ ಇದ್ದು ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಒಂದು ಮೂರು ದಿನಗಳಾದರೂ ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ಅಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಅದೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆ. ಹೋಗಲಿ, ಒಂದು ದಿನವಾದರೂ ಸರಿಯೆ, ವಿರಾಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆತನ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಅದೂ ಎಷ್ಟೋ ಒಳ್ಳೆಯದೆ. ಜನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡಗಟ್ಟಲೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ಯಾರು ಅಳುತ್ತಾರೆ ಹೇಳು? ಆಗಾಗ ನಿರ್ಜನಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಅದರ ವಿವಿಧ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಅನೇಕ ವಿಷ್ಣುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಫುಟ್‌ಪಾತಿನ ಗಿಡ ಇನ್ನೂ ಸಸಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಲಿ ಹಾಕದೆ ಇದ್ದರೆ ಆಡುಕುರಿಗಳು ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಗಿಡ ಸಸಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಬೇಲಿ ಆವೃತ. ಬುಡ ದಪ್ಪವಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಬೇಲಿಯ ಆವೃತತೆಯೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆನೆಯನ್ನು ತಂದು ಕಟ್ಟಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಆಗದು.

* ಕೆಲವು ಕಾಲ ನಿರ್ಜನಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಭಯಪಡಬೇಕಾಗೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಚಿನ್ನವಾಗಿಬಿಟ್ಟನಂತರ ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ತಾನೆ ಏನು? ನಿರ್ಜನಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ, ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ, ಅನಂತರ ಸಂಸಾರದಲ್ಲೂ ಇರಬಹುದು.

* ನಿರ್ಜನಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಗವಚ್ಚಿಂತನೆ, ಭಗವನ್ನಾಮ ಗುಣಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನಲ್ಲ, ಏಕೆ ಗೊತ್ತೆ? ಸಂಸಾರದಲ್ಲೇ ಹಗಲೂ ಇರುಳೂ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಶಾಂತಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅಂಗೈಯಗಲದ ಜಮೀನಿಗಾಗಿ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಖೂನಿ ಮಾಡಿಬಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೇಸದಿರುವುದನ್ನು ನೀನು ನೋಡಿಲ್ಲವೇ?

* ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು: “ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಸಾಧನೆಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಕೂಲಗಳಿವೆ: ರೋಗ, ಶೋಕ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಅವಿಧೇಯ, ಮೂರ್ಖ, ಹಠಮಾರಿ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟುವುದು

ಇತ್ಯಾದಿ. ನಾನೇನೂ ನಿಮಗೆ ಇವುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

“ಆದರೂ ಮಾರ್ಗವಿದೆ. ಆಗಾಗ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಆತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.”

ನರೆಯವ: “ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಇರಬೇಕೆ?”

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು: “ಒಮ್ಮೆಗೇ ಏನಲ್ಲ. ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಾಗ ಒಂದೋ ಎರಡೋ ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿರ್ಜನಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಆಗ ಹೊರಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ರೊಡನೆ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತೂ ಆಡಕೂಡದು. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಿರ್ಜನವಾಸ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧು ಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು.”

* ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಿಪ್ತತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಕಿಂಚಿತ್ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವನ್ನು ನಿರ್ಜನಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ - ಒಂದು ವರ್ಷವನ್ನೂ, ಆರು ತಿಂಗಳನ್ನೂ, ಮೂರು ತಿಂಗಳನ್ನೂ, ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳನ್ನಾದರೂ ಸರಿಯೆ. ಆ ಏಕಾಂತ ವಾಸದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಕಡೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ, ಆತ್ಮಂತ ವ್ಯಾಕುಲ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಆತನ ಪಾದಪದ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಆತನಿಗೆ ಸರ್ವದಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಬೇಕು - ‘ನನ್ನವರು ಎಂಬುವವರು ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಭಗವಂತನೊಬ್ಬನೇ ಏಕಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಸ್ವಂತದವ, ಆತನೇ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವ.’

* ಭಗವಂತನಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ ಆಗದು. ಹೇಗೂ ಮಾಡಿ ಆತನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕು. ಏಕಾಂತಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಕರೆ, ಆತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡು, ‘ನನಗೆ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನ ಕೊಡು’ ಅಂತ ವ್ಯಾಕುಲನಾಗಿ ಆಳು. ಕಾಮಕಾಂಚನಕ್ಕಾಗಿ ಹುಚ್ಚನ ಹಾಗೆ ಅಲೆಯಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ದ್ವೀಯೆ! ಈಗ ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಚ್ಚನಾಗು. ಜನ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ಆತ ಹುಚ್ಚನಾಗಿಬಿಟ್ಟ ಅಂತ. ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಆತನನ್ನು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕರೆ.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಚನವೇದದಿಂದ

‘ಶ್ರೀಮಾತೆ’ಯವರು : ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ

ಸಂಕಲನ: ಸ್ವಾಮಿ ಪೂರ್ಣಾತ್ಮಾನಂದ

ಅನುವಾದ : ಸ್ವಾಮಿ ಮಂಗಳಾತ್ಮಾನಂದ

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಮಾನಸಪುತ್ರರೆಂದೇ ಖ್ಯಾತರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಕಂಡ ಬಗೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಈ ಲೇಖನ, ‘ಶತರೂಪೇ ಶಾರದಾ’ ಎಂಬ ಬಂಗಾಳಿ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಲೇಖಕರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಬಂಗಾಳಿ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ ‘ಉದ್ಬೋಧನ’ದ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ‘ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ನಿವಾಸ’ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಅವರು ಬಂಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನುವಾದಕರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದು, ಇಟಾನಗರ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾತೆ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರಿಗೆ.

ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಮೊದಲು ಬರೆದದ್ದು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೯೦ರಲ್ಲಿ ; ಬೃಂದಾವನದಿಂದ ಶ್ರೀ ಬಲರಾಮ ಬಸುವಿಗೆ, ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ. ಅವರು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: “ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಗಯಾ ಧಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನ ತಂಗಲಿದ್ದಾರೆ. ನಿರಂಜನ (ಸ್ವಾಮಿ ನಿರಂಜನಾನಂದ) ಶ್ರೀಮಾತೆಗೆ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಷ್ಟವಾಗಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಸೇವೆ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ - ಇದೇ ನನ್ನ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ. ಅವರ ಅಕೃತ್ರಿಮ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸದಾ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡಬೇಕು; ಮತ್ತು ದಿನಾ ಗಂಗಾಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು - ಇದು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ. ನಿರಂಜನ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸಿಲುಕಿಸಬಹುದೇ ಎನ್ನುವ ಭಯ ನನಗೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು, ಗೊಂದಲಮಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಇರಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತಾನಂತ ಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಅವರಿಬ್ಬರ ಆಶೀರ್ವಾದ ನನಗೆ ಸದಾ ಇರಲಿ, ಮತ್ತು ಅವರ ಶ್ರೀಪಾದಪದ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅಚಲ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಲಿ ಎಂದು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿ.”

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ‘ಅವರಿಬ್ಬರು’ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು. ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಜಿಯವರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಅಭೇದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು; ಅವರ ಶ್ರೀಪದ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಂತಿಕವಾದ, ಅಚಲ ಭಕ್ತಿ ಬರಲೆಂದು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಶುದ್ಧವಾದ ಭಕ್ತಿ ಬರಲೆಂದು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಹತ್ತಿರ ಬೇಡುವುದು ಅಸಾಧಾರಣ ವಿಚಾರ. ಇದು ಬರುವುದು ಅಂತರಂಗದಿಂದ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ: ‘ರಾಕೂರರ (ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ) ಕೃಪೆ ಬೇಕೆಂದಾದರೆ, ಮೊದಲು

ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀಗುರುಮಹಾರಾಜರನ್ನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ.’

ಕ್ರಿ.ಶ.೧೯೧೨ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಕಾಶಿಯ ‘ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿವಾಸ’ದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಕೂಡ ಆಗ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಪ್ರತಿದಿನ ‘ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿವಾಸ’ಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಗೋಲಾಪ್ ಮಾ ಬಳಿ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜರು (ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರನ್ನು ಹೀಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು) ಎಂದಿನಂತೆ ಬಂದು ಕೆಳಗಡೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಗೋಲಾಪ್ ಮಾ ಮಹಡಿ ಮೇಲಿನ ಕೈಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೇಳಿದರು: “ರಾಖಾಲ, ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಪೂಜೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.” ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜರು, “ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದ ಬೀಗದ ಕೈ ಇರುವುದು ತಾಯಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ. ತಾಯಿ ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯದಿದ್ದರೆ, ಬೇರೆಯಾವ ದಾರಿಯೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಭಜನೆ ಹಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು:

ಶಂಕರೇ ಚರಣೇ ಮನ್ ಮಗ್ನ ಹೊಯೇ ರವುರೇ |
ಮಗ್ನ ಹೊಯೇ ರವುರೇ, ಸಬ್ ಜಂತ್ರಣಾ ಏಡಾವುರೇ ||
ಏ ತೀನ್ ಸಂಸಾರ್ ಮಿಘೇ, ಮಿಘೇ ಭ್ರಮಿಯೆ ಬೇಡಾವುರೇ |
ಕುಲ ಕುಂಡಲಿನೀ ಬ್ರಹ್ಮಮಯೀ, ಅಂತರೇ ದಿಯಾವುರೇ ||
ಕಮಲಾಕಾಂತೇರ ಬಾನಿ, ಶ್ಯಾಮಾಮಾಯೀರ್ ಗುಣ ಗಾವುರೇ |
ಏ ತೋ ಸುಖೇರ್ ನದೀ ನಿರವಧಿ, ಧೀರೇ ಧೀರೇ ಭಾವುರೇ ||

ಭಜನೆಯನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ ಅವರು ಭಾವೋನ್ಮಾದದಲ್ಲಿ ನರ್ತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಭಜನೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ 'ಹೋ ಹೋ ಹೋ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜರ ಈ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಭಾವ ಮತ್ತು ನರ್ತನವನ್ನು ನೋಡಿ ಆತ್ಮಂತ ಸಂತೋಷಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರೇ ಶಕ್ತಿರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಮಯಿಯಾಗಿದ್ದರು.

ದುರ್ಗಾಪೂಜೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಚರಣ ಕಮಲಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಅವರು ಪರಮಾನಂದವನ್ನು ಹೊಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಒಂದು ಸಲ ದುರ್ಗಾಪೂಜೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಾತೆಯವರ ಚರಣಕಮಲಗಳಿಗೆ ನೂರ ಎಂಟು ತಾವರೆ ಹೂಗಳಿಂದ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದರು. ನವರಾತ್ರಿ ಪೂಜೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ತೃಪ್ತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇತರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗಲೆಲ್ಲ ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜರು ಪುಟ್ಟ ಹಸುಳೆಯಂತೆ ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಅಮೃತಾನಂದರು ಒಂದು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ: "ಒಂದು ಸಲ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಜಯಂತಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ (public celebration) ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ತನ್ನ ಭಕ್ತೆಯರೊಂದಿಗೆ ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಜಿಯವರು ಮುಖ್ಯದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು (ಆರೋಗ್ಯ ಭವನದ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಗೇಟು) 'ಮಹಾಮಾಯೀ ಕೀ ಜೈ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ, ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತಾಗ (ಹಳೆಯ ಮಂದಿರ), ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಅವರಿಗೆ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಮಹಾರಾಜರ ದೇಹವೆಲ್ಲ ಭಾವಪೂರಿತವಾಗಿ ಕಂಪಿಸುತ್ತಿತ್ತು, ಹಾಗೂ ರೋಮಾಂಚನಗೊಂಡಿತ್ತು. ಅವರು ಕಂಪಿಸುವ ಕೈಗಳಿಂದ ಭಾವೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸುತ್ತ ದೀಪಾರತಿ ಬೆಳಗಿದರು.

"ಮಹಾರಾಜರ ಆದೇಶದಂತೆ, ಸಾಧುಗಳು ಮತ್ತು ಭಕ್ತರು ಇಬ್ಬರಿಗಿಲ್ಲೂ ಮೊಣಕಾಲೂರಿ, ಕೈಜೋಡಿಸಿ 'ಸರ್ವಮಂಗಲ

ಮಾಂಗಲ್ಯೇ...' ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಚಿತ್ರಿತಪಟದಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅವರ ಮುಖದ ಅವಗುಂಠನ ಕಿಂಚಿತ್ತು ಸರಿದಿತ್ತು. ಮಹಾರಾಜರು ಅಶ್ರುಪೂರ್ಣ ನಯನಗಳಿಂದ ಅವರ ಎದುರುಗಡೆ ಮೊಣಕಾಲೂರಿ, ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆ ದಿನ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಜಿಯವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲು ಭಕ್ತರದು ಭಾರೀ ನೂಕುನುಗ್ಗಲು. ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜರು ಮೆಟ್ಟಿಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ತಮ್ಮರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಜನರನ್ನು ತಡೆದು ಮೃದು ಮಾತಿನಿಂದ ಬೆವರಿಳಿಸುತ್ತ, 'ಇಲ್ಲ, ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಬಿಡಲಾರೆ, ಅಮೃನಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಲು ಬಿಡಲಾರೆ' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಕ್ತರು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೆ, ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ತಳ್ಳುತ್ತ, ಒಳನುಗ್ಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಯಾರೊಂದು ಜನರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರೇ ಮಠದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆಂದು ನೆರೆದ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಅವರು ಶಾಂತರಾದರು."

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೧೧ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವ ದಿನದಂದು ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಠದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಗಂಭೀರಾನಂದರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: "ಮಠದ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಕುಂಭಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಲಾಗಿತ್ತು. ರಸ್ತೆಯ ಇಬ್ಬರಿಗಿಲ್ಲೂ ನೂರಾರು ಭಕ್ತರು ಕೈಜೋಡಿಸಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕೆಲವು ಸಿಡಿಮದ್ದುಗಳನ್ನು ಸಿಡಿಸಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ನೆರೆದಿದ್ದ ಭಕ್ತರು ಕೂಡ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅವರ ಜೊತೆ ಸಾಗುತ್ತ 'ಸರ್ವಮಂಗಲಮಾಂಗಲ್ಯೇ...' ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ತೋತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಯಾರೂ ಪಾದಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಆದೇಶಮಾಡಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳರಿಸಲಾಯಿತು. ಕೆಳಗಡೆ ತಾರಕ ಸ್ಥರದಲ್ಲಿ ಕಾಲೀಕೀರ್ತನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

"ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಕಾಲೀಕೀರ್ತನೆ ಕೇಳಲು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅವರು ಭಾವಸ್ಥರಾಗಿ ಕೊಂಡಿನಂತೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು; ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಹುಕ್ಕಾ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಅವರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ! ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿ ಕುಳಿತಿದ್ದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಒಂದು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ, 'ಇದನ್ನು ರಾಜನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ' ಎಂದರು. ಅದರಿಂದ ಅದ್ಭುತವಾದ ಮಾರ್ಪಾಡು ಉಂಟಾಯಿತು. ಆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ತಕ್ಷಣ ಅವರಿಗೆ ಬಾಹ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂತು. ಅವರು

ಉತ್ಸಾಹಗೊಂಡು ಗಾಯಕ ವೃಂದದವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತ, 'ಮುಂದುವರೆಯಲಿ, ಮುಂದುವರೆಯಲಿ' ಎಂದರು."

ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ಸೇವಕರೂ, ಮುಂದೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ನಿರ್ವಾಣಾನಂದರು ಇಂತಹದೇ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಿದ್ದು ಪರಮಹಂಸರ ಜಯಂತಿಯಂದು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಆ ದಿನ ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಬರುವವರಿದ್ದರು. ಮಠದ ಗೇಟುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಗೇಟಿನಿಂದ ಮಂದಿರದ ತನಕ ಕೆಂಪುಬಣ್ಣದ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಸಲಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು, ಸ್ವಾಮಿ ಶಾರದಾನಂದರು, ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರೇಮಾನಂದರು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ತನ್ನ ಸಹಾಯಕರೊಂದಿಗೆ ಗರ್ಭಗುಡಿಗೆ ಹೋದರು. ಗರ್ಭಗುಡಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತುವ ಮೊದಲು ಮಹಾರಾಜರ ಆಣತಿಯಂತೆ ಶುಕುಲ್ ಮಹಾರಾಜರು (ಸ್ವಾಮಿ ಆತ್ಮಾನಂದರು) ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ಆರತಿ ಬೆಳಗಿದರು. ಗುರುಮಹಾರಾಜರ ಜಯಂತಿಯಂದು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಆಗಮನದಿಂದಾಗಿ, ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಬಾಲಕನಂತೆ ಚಂಚಲಚಿತ್ತದಿಂದ ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ದಿನ ಆಂದೋಲ್‌ನ (ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಳ) ಕಾಳೀಕೀರ್ತನ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಕಾಳೀಕೀರ್ತನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರೇಮಾನಂದರು ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕುಳಿಸಿದರು. ಆಗ ಕೀರ್ತನೆ ಉನ್ನತ ಸ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿತ್ತು; ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎದ್ದು ಕೀರ್ತನೆಯ ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮನೋಹರವಾಗಿ ನರ್ತನ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಭಾವೋನ್ಮಾದದ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ, ಬೀಳಲಾರಂಭಿಸಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಶಾರದಾನಂದರು ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕುಳಿಸಿದರು. ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ, ಭಾವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಶರೀರವು ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತೂಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸೇವಕರು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆದರೂ ಅವರು ಭಾವಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಹಿರ್ಮುಖರಾಗದೆ, ಮಠದ ದಿಮ್ಮಿಯಂತೆ ಅಲ್ಲಾಡದೆ ಕುಳಿತರು. ಅರ್ಧಘಂಟೆಯಾದರೂ ಬಾಹ್ಯಜ್ಞಾನದ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ, ಶ್ರೀಮಾತೆಗೆ ವಾರ್ತೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಸ್ವತಃ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ಅವರ ದೇಹವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ ಕೋಮಲ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ, 'ಓ ರಾಖಾಲ, ಪ್ರಸಾದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ನೋಡು - ತಿನ್ನು' ಎಂದರು. ಮಹಾಮಾತೆಯವರ ಸ್ಪರ್ಶವು ಮಂತ್ರದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತು. ರಾಜಾಮಹಾರಾಜರು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರೇ ಎದುರು ನಿಂತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕನಂತೆ ಛಂಗನೆ ಎದ್ದು, ಮಾತೆಯವರಿಗೆ

ದಂಡವತ್ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಆಶೀರ್ವಾದ ಪೂರ್ವಕ ತಮ್ಮೆರಡು ಕೈಗಳನ್ನೂ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲಿಟ್ಟರು. ಅನಂತರ ಹೇಳಿದರು, "ಮಗೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಸಾದ ತಿನ್ನು." "ಅಮ್ಮಾ, ನೋಡು - ಇದೋ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ" ಎಂದು ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಅನಂತರ ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜರು ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು."

ಸ್ವಾಮಿ ನಿರ್ವಾಣಾನಂದರು ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ಅತ್ಯಂತ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಸೇವಕರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿರ್ವಾಣಾನಂದರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, "ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇತರ ಶಿಷ್ಯರೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೆಲ್ಲ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಅರ್ಥೈಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಬಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾರಣ, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ, ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾವೋನ್ಮಾದವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ಯಾರ ಹತ್ತಿರವೂ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರಮಹಂಸರ ಶಿಷ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುರು ಪತ್ನಿ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಜಗಜ್ಜನನಿಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಜಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, 'ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಜಗದಂಬೆ, ನರರೂಪ ಧಾರಿಣಿ ಭಗವತಿ, ಶಾಕೂರ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಅಭಿನ್ನರು.' ಒಂದು ಸಲ ಮಹಾರಾಜರ ನಿಕಟ ಭಕ್ತನೊಬ್ಬ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ, 'ಮಹಾರಾಜ್, ಯಾರು ರಾಮನೋ, ಯಾರು ಕೃಷ್ಣನೋ ಅವರೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯಾರು?' ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಜರು, 'ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಕೂಡ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಹು ಗಂಭೀರರಾದರು. ಆ ಭಕ್ತ ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ಕುಳಿತು, ಮಾತನಾಡಲು ಧೈರ್ಯ ಸಾಲದೆ ಎದ್ದು ಹೊರಟು ಹೋದ. ಆ ಭಕ್ತನು ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡನೋ, ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು. ಅನಂತರ ಆ ಭಕ್ತ ಯಾವತ್ತೂ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿಲ್ಲ."

ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ನಡುವೆ, ತಾಯಿ ಮಗನ ಸಂಬಂಧ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತೆಂದು, ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ಶಿಷ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜಯಾನಂದರು ಬಹು ಮರ್ಮಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜಯಾನಂದರು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಮೊದಲು ನೋಡಿದ್ದು ಹೌರಾ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ. ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ಅವರು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ: "ನಾನು ಸ್ವಾಮಿ

ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಭಕ್ತರ ಮೂಲಕ ಬಹಳ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಉತ್ಸುಕನಾಗಿದ್ದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಭಕ್ತರೊಬ್ಬರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು, 'ನೀನು ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂಬತ್ತರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೊರಾ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಇಂದು ಭುವನೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ನೇರ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ಲಾಟ್ ಫಾರ್ಮ್‌ಗೆ ಹೋದೆ. ಭುವನೇಶ್ವರದ ರೈಲು ಗಾಡಿ ಆಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತ್ತು. ಅದರೊಳಗಿನಿಂದ ಆತ್ಮಂತ ಸ್ಥೂಲದೇಹಿಯಾದ, ತೇಜಸ್ವಿ ಹಾಗೂ ಗಂಭೀರ ಭಾವದ, ಹಿರಿಯ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬರು ಇಳಿದರು. ನೆರೆದ ಭಕ್ತರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ, ಅವರೇ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ಮಹಾರಾಜರು ಎಂದು. ರೋಲ್ಸ್‌ರಾಯ್ಸ್ ಕಾರು, ಕೂಚು ಬಿಹಾರದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರದು. ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಇಳಿದು ನೇರ ತಮ್ಮ ರೈಲಿಗೆ ಹೋಗದೆ, ಪಕ್ಕದ ಪ್ಲಾಟ್ ಫಾರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ರೈಲುಗಾಡಿಯತ್ತ ಕೈ ಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಒಂದು ಬೋಗಿ ಎದುರು ಹೋಗಿ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಮೇಲೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಜಾಗವು ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ನಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೊಳಕಾಗಿತ್ತು. ಜನರೂ ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಇದಾವುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ! ಅನಂತರ ನೇರ ರೈಲು ಬೋಗಿಯ ಒಂದು ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯ ಎದುರು ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತರು. ಆಗಲೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು, ಆ ಮಹಿಳೆ ಶ್ರೀಮಾತೆ ಶಾರದಾದೇವಿಯವರು ಎಂದು. ಅವರು ಜಯರಾಂಬಾಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರ ಗಾಡಿಗಳೂ ಸುಮಾರು ಒಂದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಚಲಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ನಾನು ಅದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನೋಡಿದ್ದು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಮುಖ ಅವಗುಂಠನದಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಹೇಳಿದರು, 'ಅಮ್ಮಾ ಭುವನೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಒಂದು ಸಲ ಭುವನೇಶ್ವರ ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದು, ತಮ್ಮ ಚರಣಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಬೇಕು.' ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಅವಗುಂಠನದೊಳಗಿಂದ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ, 'ಬಹಳ ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬಾ ಮಗು, ಅಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಬಹಳವಂತೆ, ಕುದಿಸಿದ ನೀರನ್ನೇ ಕುಡಿ' ಎಂದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ರೈಲು ಹೊರಡುವ ಸಮಯವಾಯಿತು. ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜರು ಭಾವಸ್ಥರಾಗಿ, ಕೈ ಮುಗಿದು ಬೆನ್ನು ತೋರಿಸದೆ, ಹಿಂದುಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ರೈಲಿನಿಂದಿಳಿದು ಬಂದು, ಪುನಃ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ಮೇಲೆ ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಾರಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದರು. ಎದ್ದು ನಿಂತು, ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಗಾಡಿ ಚಲಿಸಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವ ತನಕ ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ತಬ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಮರೆಯಲಾರೆ.''

ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಜಿಯವರು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಎದುರು ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಂತರೆ ಭಾವೋನ್ಮತ್ತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ತನ್ನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಬಾರದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಕ್ತರೊಬ್ಬರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: "ಒಂದು ದಿನ ನಾನು 'ಉದ್ಯೋಧನ' (ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಮನೆ) ದಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಮಹಾರಾಜರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರು ಬಂದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಮಹಡಿ ವರಾಂಡದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತರು. ಮಹಾರಾಜರು ಮೇಲೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಶಾರದಾನಂದರು ಕೂಡ ಇದ್ದರು. ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಮೆಟ್ಟಿಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತು, ತಮ್ಮರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಕೈಜೋಡಿಸಿ, ಮೇಲೆ ನೋಡದೆ, ಕಡೆದ ಮೂರ್ತಿಯಂತೆ ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಇಡೀ ಮನೆಯೇ ಹಿಮಾಲಯದ ಹಾಗೆ ಗಂಭೀರವಾಯಿತೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು.'"

ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಎದುರುಗಡೆ ಬಾಲಕನ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು; ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೇಗೋ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಾಸುದೇವಾನಂದರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: "ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ನೋಡಲು ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಉದ್ಯೋಧನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಜಯರಾಂಬಾಟಿಯಿಂದ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಚಿಕ್ಕ ಹಸುಳೆಯಂತೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದರು: 'ಅಮ್ಮಾ ಹೇಗಿದ್ದೀರಿ?' ಆಗ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಸೆರಗಿದ್ದರೂ, ಅವಗುಂಠನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದರು, 'ಮಗೂ, ವಾತರೋಗದಿಂದ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವಿದೆ, ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ವರ ಕೂಡಾ ಬರುತ್ತಿದೆ.' ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜರು ಒಂದೇ ಸಲ ಬಾಲಕನಂತೆ ಚಂಚಲರಾದರು. ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ಏನೋ ಹುಡುಕುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. 'ಅಮ್ಮಾ, ತಮಗೆ ನಾನು ಹೋಮಿಯೋಪಥಿ ಔಷಧಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೋಮಿಯೋಪಥಿ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಔಷಧಿ ಇದೆ, ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಹುಷಾರಾಗುತ್ತೀರಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕುತ್ತ ಕೆಳಗೆ ಹೋದರು.'"

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಇತರ ಶಿಷ್ಯರಂತೆ, ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಾತೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ, ತಕ್ಷಣವೇ ಅದನ್ನು ಪರಮ ಆದೇಶವೆಂದು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಮರಣೀಯವಾದ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದು: ಒಂದು ಸಲ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಢಾಕಾಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅಲ್ಲಿಂದ ವೀರೇಂದ್ರನಾಥ ಬಸು ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು ಢಾಕಾಗೆ ಹೋಗಲು ತಯಾರಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಃ ಸ್ವಾಮಿ